

Департамент освіти і науки
Вінницької обласної державної адміністрації (16.11.2018)
КВНЗ “Вінницька академія неперервної освіти”
II етап
Всеукраїнської учнівської олімпіади з екології (10 клас).
V варіант

Завдання групи А (за вірну відповідь 0,5 бала)

Уважно прочитайте наступні запитання. У завданнях цієї групи правильним є лише один варіант відповіді.

1. Угрупування живих організмів, які мають певний видовий склад і вступають між собою у складні взаємовідносини: а) екосистема; б) біогеоценоз; в) біоценоз; г) екологічна ніша; д) біотоп.
2. Яким терміном позначається тимчасове припинення або уповільнення життєвих процесів:
а) ароморфоз; б) анабіоз; в) аменсалізм; г) фотоперіодизм; д) геліотропізм.
3. Екологічна сукупність водоростей, які плавають у товщі води: а) бентос; б) епіфітон; в) планктон; г) епінектон; д) нектон.
4. “Цвітіння води”, викликане синьо-зеленими водоростями, називається:
а) консорцією; б) синузією; в) евтрофікацією; г) сукцесією; д) клімаксом.
5. До яких умов середовища стійкі галофіти: а) морозу; б) посухи; в) вмісту високих концентрацій солей; г) температури; д) токсичних речовин.
6. Діапазон значень, в межах яких вид може існувати називають діапазоном:
а) лімітним; б) толерантності; в) мутуалістичним; г) обмежуючим; д) критичним.
7. Пойкілотермні організми:
а) теплокровні; б) холоднокровні; в) евритермні; г) стенотермні; д) мезотермні.
8. Яке з визначень є правильним: головною причиною всіх сучасних світових проблем є:
а) зміни клімату на планеті; б) зміни геологічного середовища; в) зростання населення планети; г) вплив космічних сил; д) зменшення біорізноманіття.
9. Сучасні уявлення про “екологічну нішу” подав вчений:
а) Д. Хатчинсон; б) Ю. Одум; в) Д. Грінелл; г) М. Реймерс; д) Е. Зюсс.
10. Сукупність генофондів різних популяцій одного виду це розмаїтість:
а) популяційна; б) екосистемна; в) внутрішньовидова; г) міжвидова; д) угруповань.
11. “Зазвичай у природних біогеоценозах кількість екологічних ніш збігається з кількістю видів, які цей біогеоценоз населяють” - це ...
а) правило Одума; б) принцип Гаузе; в) закон Коммонера; г) закон Вернадського; д) закон Вант-Гоффа.
12. Частина природи, яка оточує живий організм і з яким він безпосередньо взаємодіє:
а) ареал; б) біотоп; в) середовище життя; г) середовище існування; д) місце існування.
13. На якому рівні організації живої матерії здійснюється кругообіг речовин між біотичною і абіотичною частинами природної системи: а) організменному; б) популяційно-видовому; в) біогеоценотичному; г) клітинному; д) молекулярно-генетичному.
14. Вкажіть, як називають організми, які поїдають трупи тварин: а) сапрофаги; б) некрофаги; в) копрофаги; г) детритофаги; д) поліфаги.
15. Види тварин чи рослин, розповсюдження яких обмежене певною територією, називають: а) реліктовими; б) ендемічними; в) моніторинговими; г) погранично-ареальними; д) карантинними.

Завдання групи Б (за вірну відповідь 1 бал)

Уважно прочитайте наступні запитання. У завданнях цієї групи правильними можуть бути від 1 до 5 варіантів відповідей.

16. Зазначте, як поділяються рослини залежно від їхніх потреб в освітленості:
а) світлолюбні; б) тіньовитривалі; в) тіньолюбні; г) нічні; д) денні.
17. Перелічіть ознаки (параметри) за якими може бути охарактеризована популяція:
а) різноманітність; б) чисельність; в) щільність; г) запас біомаси; д) смертність.
18. Типовими тест-об'єктами, що використовуються під час біотестування є:
а) гриби й актиноміцети; б) бактерії; в) водорості; г) вищі рослини; д) риби.
19. До біоаерозолів відносять: а) віруси; б) бактерії; в) спори; г) туман; д) пилок.
20. Основні агроекологічні фактори:
а) температура; б) волога; в) тип ґрунту; г) світло; д) ерозія.
21. Основними категоріями біорізноманіття є:

а) різноманіття індивідуальних організмів за віком, життєвим станом і статтю; б) різноманіття популяції за їхніми структурними типами; в) різноманіття видів (генотипів); г) різноманіття екосистем; д) різноманіття угруповань.

22. Головні ґрунтоутворюючі фактори:

а) клімат; б) материнська порода (геологічна основа); в) рельєф; г) живі організми; д) час.

23. Явища опустелювання пов'язані:

а) із зменшенням біорізноманіття; б) із розвитком парникового ефекту та збільшенням антропогенних навантажень; в) із розвитком озонових дір в атмосфері; г) із випаданням кислотних опадів; д) із проявами смогу.

24. Загальний принцип добору видів-індикаторів:

а) живучість; б) меншість; в) стійкість; г) автономність; д) масовість.

25. Основні причини скорочення лісових ресурсів:

а) використання лісів як палива; б) вирубка лісів з метою збільшення сільськогосподарських угідь, під будівництво міст, доріг; в) зникнення багатьох видів рослин і тварин; г) деградація лісів через забруднення повітряного середовища, ґрунтів; д) воєнні конфлікти.

Завдання групи В (за вірну відповідь 1,5 бала)

I. Знайдіть відповідні показники групи А показникам групи Б

А	Б
26. 1) Наука, що вивчає гриби	А) Бріологія
2) Наука, що вивчає лишайники	Б) Ліхенологія
3) Наука, що вивчає мохи	В) Мікологія
4) Наука, що вивчає водорості	Г) Альгологія
5) Наука, що вивчає сорти плодових і ягідних рослин	Д) Помологія
	Е) Лімнологія

II. Знайдіть відповідні показники групи А показникам групи Б

А	Б
27. 1) Термін “демекологія” запропонував	А) Ч. Елтон
2) Термін “біосфера” запропонував.	Б) Е. Зюсс
3) Термін “популяція” запропонував	В) В. Йогансен
4) Найпопулярнішу класифікацію життєвих форм рослин розробив	Г) К. Раункієр
5) Поняття “екосистема” ввів	Д) А. Тенслі
	Е) М. Голубець

III. Знайдіть відповідні показники групи А показникам групи Б

А	Б
28. 1) Види з широкою екологічною валентністю	А) Еврибіонти
2) Види з широким діапазоном по відношенню до солоності	Б) Евритермні
3) Види з широким діапазоном по відношенню до світла	В) Еврифоти
4) Види з широким діапазоном по відношенню до температури	Г) Евригалінні
5) Види з широким діапазоном по відношенню до кислотності ґрунту	Д) Евритрофні
	Е) Евриойкні

IV. Знайдіть відповідні показники групи А показникам групи Б

А	Б
29. 1) Рослини, що існують в посушливих районах	А) Мезофіти
2) Рослини, які запасують вологу на сухий сезон в стеблах чи листках	Б) Гігрофіти
3) Рослини, які існують в умовах середньої зволоженості	В) Гідрофіти
4) Рослини, які існують в умовах високої зволоженості.	Г) Сукуленти
5) Водні рослини	Д) Ксерофіти
	Е) Гелофіти

V. Знайдіть відповідні показники групи А показникам групи Б

установивши відповідність між характеристикою живлення і назвами живих організмів:

A

30. 1) Здатні синтезувати органічні речовини з неорганічних
2) Використовують для живлення готові органічні сполуки
3) Живляться рештками організмів або продуктами їх життєдіяльності
4) Споживають органічні сполуки рослинного і тваринного походження
5) Можуть синтезувати органічні речовини з неорганічних та в інших умовах (без світла) живитися готовими органічними сполуками (джгутикові)
- А) Міксотрофи
Б) Гетеротрофи
В) Поліфаги
Г) Сапрофаги
Д) Автотрофи
Е) Макрофаги